

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
БУРАКОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

29.12.2023 ел

№ 16

Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру түрүндагы нигезләмәне раслау түрүнда

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау түрүнда» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федеरаль закон, Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. Бураково авыл жирлеге территорииясендә экологик агартуны гамәлгә ашыру һәм экологик культураны формалаштыру түрүндагы нигезләмәне расларга (1 нче күшымта)
2. Әлеге каарны Бураково авыл жирлекенән мәғълүмати стендларында, шулай ук Спас муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәғълүмат порталында бастырып чыгарырга (pravo.tatarstan.ru).
3. Әлеге каар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә
4. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үземдә калдырам.

Бураково авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе:

R.P. Мингалиев

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Бураково авыл
җирлеге Башкарма комитетының 2023
елның 29 декабрендәге 16 номерлы
каарына күшүмтә

Бураково авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә
экологик мәгърифәтне гамәлгә ашыру һәм экологик культураны формалаштыру
турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның
гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль
законның 16 статьясының 1 өлеше 11 пункты (яки 15 статьясының 1 өлеше 9 пункты
белән), «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ
номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә эшләнгән һәм экологик агартуны
гамәлгә ашыруның, Бураково авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә
экологик культура формалаштыру өчен шартлар.

2. Хәзерге нигезләмәдә кулланыла торган тәшенчәләр

2.1. Бу нигезләмә максатларында тубәндәгө тәшенчәләр кулланыла:

1) экологик мәгълүмат әйләнә - тирә мохитнең торышы, аның компонентлары,
әйләнә-тирә мохитнең һәм табигый ресурсларның пычрану чыганаклары яки әйләнә-
тирә мохиткә башка заарлры йогынты турында мәгълүмат һәм мәгълүмат, шулай ук
әйләнә-тирә мохитне саклау, саклау һәм торғызу буенча чараплар турында мәгълүмат;

2) экологик культура дөнья һәм милли мәдәниятнең аерылгысыз өлеше, ул
социаль мәнәсәбәтләр системасын, әхлакый кыйммәтләрне, кеше һәм жәмғиятнең
әйләнә-тирә мохит белән үзара эш итү нормаларын һәм ысуулларын үз эченә ала;

3) экологик мәгърифәтчелек экологик куркынычсызылык турында экологик
белемнәрне, экологик культураны формалаштыру, табигатькә сакчыл мәнәсәбәт
тәрбияләү һәм табигатьтән рациональ файдалану максатларында щиләнә-тирә
мохитнең торышы һәм табигый ресурсларны куллану турында мәгълүматны тарату.

4) экологик туризм табигатькә юнәлдерелгән туристләр өшчәнлеге, аның максаты
ял оештыру һәм табигый фәнни яки гамәли белем һәм тәжрибә алу, табигый мохиткә
зыян китермәү.

3. Бураково авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агартуның һәм
экологик культураны формалаштыруның төп максатлары һәм бурычлары

3.1. Бураково авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик
мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп максатлары булып:

1) Бураково авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә табигатькә
сакчыл мәнәсәбәт формалаштыру һәм экологик культураны арттыру;

2) уңайлы әйләнә-тирә мохитне, биологик төрлелекне һәм табигый ресурсларны
саклау.

3.2. Экологик агартуның һәм муниципаль берәмлектә экологик культура
булдыруның төп бурычлары Бураково авыл җирлеге:

1) әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек өлкәсендә халыкны
мәгълүмати тәэммин итү;

2) экология-агарту үзәклөре буларак махсус сакланучы табигать территорияләренең ролен күтәрү;

3) гражданнарны, ижтимагый һәм башка коммерцияле булмаган оешмаларны Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә экологик әһәмиятле эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнашуга жәлеп иту;

4) Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә әйләнә-тире мохитне саклау, табигатьтән рациональ файдалану өлкәсендә экологик юнәлешле эшчәнлеккә балаларны, яшьләрне һәм башка социаль төркемнәрне жәлеп иту;

5) Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә экологик туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

6) калдықлар белән эш итүгә, шул исәптән каты коммуналь калдықларны аерым жыюга җаваплы мәнәсәбәт формалаштыру.

4. Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп принциплары

4.1. Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп принциплары булып:

1) экологик белем бирүнең системалылығы һәм өзлексезлеге;

2) экологик мәгърифәтчелекнең гомумилеге;

3) экологик мәгълүматның ачыклығы һәм мөмкинлөгө;

4) Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлеке территориясен тотрыкли үстерүгә, Бураково авыл жирлеге өчен актуаль булган экологик проблемаларны хәл итүгә, табигатьне саклауга - әйләнә-тире мохит сыйфатын яхшыртуга экологик мәгърифәтчелек юнәлеше;

5) жирле үзидарә органнары тарафыннан экологик мәгърифәтчелек һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге чараларны эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда ачыклык.

5. Экологик мәгърифәт, экологик культура формалаштыру өлкәсендә гражданнар, ижтимагый берләшмәләр һәм башка оешмаларның хокуклары

5.1. Экологик мәгърифәтчелек һәм экологик культура формалаштыру өлкәсендәге гражданнар, ижтимагый берләшмәләр һәм башка оешмаларның:

1) экологик агарту, экологик культура формалаштыру өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертергә;

2) муниципаль программалар һәм экологик мәгърифәт буенча планнар проектларын эшләүдә һәм аларны җәмәгать (Жәмәгать) тыңлауларын үткәру һәм (яки) катнашу юлы белән гамәлгә ашыруда катнашу;

3) экологик мәгърифәтчелек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен кирәклө ышанычлы экологик мәгълүматны билгеләнгән тәртиптә сорарга һәм алырга;

4) интерактив белем бирү технологияләрен, экологик программалар һәм уку-агарту материаллары күргәзмәләрен һәм презентацияләрен гамәлгә ашыру;

5) халыкның хокукый һәм экологик культурасын формалаштыру һәм арттыру максатыннан өмәләр оештыру, Территорияләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү эшендә, смотрларда, конкурсларда, конференцияләрдә, семинарларда, мәгълүмати һәм башка кампанияләрдә актив катнашу;

6) закон нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

6. Халыкның экологик мәгърифәте

6.1. Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлегендә халыкның экологик мәгърифәте экологик культура дәрәжәсен күтәру нигезләре буларак кешенең әйләнәтире мохиткә өхлакый мәнәсәбәтен формалаштыру максатларында гамәлгә ашырыла.

6.2. Экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыру жирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәге формаларда башкарыла:

1) әйләнә-тире мохитне саклау, житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү, экологик куркынычсызлык өлкәсендәге законнар турында мәгълүмат бирү;

2) экологик белемнәрне пропагандалау, әйләнә - тирәлекнең торышы, табигый ресурслар һәм экологик куркынычсызлык турында мәгълүматны маҳсус радио-һәм телепрограммалар (шул исәптән социаль реклама), экологик характердагы басма басмалар чыгару юлы белән, шулай ук Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлегенең жирле үзидарә органнары тарафыннан мәгълүматны рәсми сайтларда мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру юлы белән тарату «Интернет»;

3) экологик - агарту эшчәнлеге (фәнни-гамәли конференцияләр, форумнар, конкурслар, фестивальләр, күргәзмәләр, экологик акцияләр һәм башкалар);

4) экологик туризм;

5) экологик үзәкләр, табигать музейлары, экологик сукмаклар, экологик лагерьлар, шул исәптән тәбәк әһәмиятendәге аеруча саклана торган табигый территорияләрдә, аларны маҳсус саклау режимын исәпкә алып, булдыру;

6) гамәлдәге законнарга каршы килмәгән башка формалар.

7. Музейлар, китапханәләр һәм массакуләм мәгълүмат чарапары Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлегендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруда катнашу

7.1. Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлегендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру өлкәсендә музейларның төп эш формалары һәм эшчәнлек тәрләре булып экологик юнәлештәге экспозицияләр, стационар һәм күчмә күргәзмәләр оештыру, конференцияләр, конкурслар, семинарлар, «түгәрәк өстәлләр» һәм башка чарапар оештыру һәм үткәру тора.

7.2. Китапханәләр үз уставларына ярашлы рәвештә Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлегендә экологик агартуда һәм экологик культураны формалаштыруда китапханә фондын экологик һәм хокукий характердагы документлар һәм басмалар белән тулыландыру, әйләнә-тире мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлык проблемаларына багышланган конференцияләр, конкурслар, семинарлар, «түгәрәк өстәлләр» һәм башка чарапар үткәру юлы белән катнашалар.

7.3. Телерадиотапшырулар оештыру һәм муниципаль вакытлы матбуғат басмалары редакцияләре редакция Уставы һәм (яисә) оештыручи белән редакция (баш мәхәррир) арасындагы килешү нигезендә Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлеге территорииясендә экологик, экологик-хокукий мәгълүмат тарату, экология, әйләнә-тирәлекне саклау, экологик куркынычсызлык проблемаларына багышланган программалар һәм материаллар чыгару юлы белән экологик культураны формалаштыруда катнашалар.

7.4. Бураково авыл жирлеге муниципаль беремлегенең жирле үзидарә органнары телерадиотапшыруларның маҳсуслаштырылган оешмаларын, экологик культура формалашуга ярдәм итүче вакытлы матбуғат басмаларын үстерү буенча кирәклек икътисади һәм оештыру шартларын тәэммин итә.

8. Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агарту һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге эшчәнлекне финанс белән тәэммин итү

8.1. Бураково авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәтчелек һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге эшчәнлекне финанс белән тәэммин итү Бураково авыл жирлеге жирле бюджеты акчалары, шулай ук Россия Федерациисе законнары белән тыелмаган башка чыганаклар хисабына башкарыла ала.